No. 140. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag 20 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den November.

In den *Moniteur* van den 14den November leest men:

» De minister voor de openbare werken heeft door zijne goedkeuring de aanbesteding van het vak van den ijzeren spoorweg van Parijs naar Belgie, voor zoo ver die over het grondgebied der Seine loopt, bekrachtigd. Die aanbesteding had den 7den November ll. aan de heeren *Sherwood*, (Engelsche) aannemers, met een rabat van 7 pCt. plaats gehad. Alle maatregelen zijn voor het onmiddellijk aanvangen der werkzaamheden genomen. Heden, maandag, zullen de werklieden zich reeds op het terrein bevinden."

— De oppositiebladen voorspellen aan het kabinet, dat het de aanstaande zitting niet zoo gemakkelijk zal doorkomen, als het zich had voorgesteld. Het vraagstuk toch wegens het tolverbond met Belgie, waardoor velen omtrent hunne belangen verontrust zijn, en het door niet weinigen geuit verlangen, tot wijziging der traktaten van 1831 en 1833, kan aanleiding tot voorstellen in de kamers geven, die den val der ministers ten gevolge zouden kunnen hebben.

— Voor het hof van assises te Parijs wordt thans een regtsgeding gevoerd, hetwelk de openbare aandacht in hooge mate tot zich begint te trekken. Een hoofd-ambtenaar van de prefectuur van de Seine, zekere *Hourdequin*, en verscheidene andere, hem ondergeschikt geweest zijnde Ambtenaren, staan teregt als beschuldigd van zich in een aantal gevallen door bijzondere personen, wier belangen zij in hunne betrekking te behartigen hadden, te hebben laten omkoopen; of ook die belangen moedwillig te hebben verzuimd en jaren lang onafgedaan te hebben gelaten, omdat zulke personen geen geld wilden bieden; of eindelijk van de wetenschap, die zij in hunne ambtsbetrekking hadden, zich ten nutte te hebben gemaakt, om voor hen zelven ongeoorloofde winsten te behalen. *Hourdenquin* stond sedert jaren aan het hoofd van het bureau, waarin de plannen tot het aanleggen van nieuwe straten, tot het afbreken van in den weg staande huizen enz., behandeld werden. Hij schijnt het vertrouwen van den prefect en van den gemeenteraad van Parijs in hooge mate genoten te hebben. Indien nu de tegen hem ingebragte getuigenissen gegrond zijn, heeft hij bij herhaling geldsommen, die somtijds tot 25,000 franken stegen, van eigenaren van huizen aangenomen, mits hij daarvoor zorg droeg, dat de panden dier eigenaren onteigend werden, en dat wel tegen een hoog bedrag. In één geval moet hij onder eenen valschen naam voor zich zelven een huis hebben doen koopen, tot welks onteigening hij wist dat besloten was of zelf aanleiding gegeven had. Gedurende de verhooren zijn maar al te veel bijzonderheden aan het licht gekomen, die over niet regtstreeks in het regtsgeding betrokkene personen een dubbelzinnig licht werpen. De heer *de Jussieu*, secretaris generaal der prefectuur en gewezen lid van de kamer der afgevaardigden, behoort onder dit aantal. Zekere aannemer, die ter bevordering zijner belangen aan *Houdenquin* 3,000 fr. heeft gegeven, sprak, toen hij daaromtrent in dit teregtzitting van den 14den ondervraagd werd, over deze zaak als iets zeer gewoons. Hij zeide aan anderen wel eens 100,000 of 200,000 franken te hebben moeten betalen.

— Uit Montreuil sur mer, departement van Pas de Calais, meldt men, dat het engelsch driemastschip *Reliance*, kapitein *T. Greene*, van Canton komende, met thee geladen en naar Londen bestemd, den 12 dezer, des morgens ten drie ure, aldaar op de kust is geraakt, met het ongelukkig gevolg, dat van de honderd en zestien personen, die zich aan boord bevonden, slechts acht gered hebben kunnen worden, van welke naderhand nog twee gestorven zijn. De lading is op onderscheiden punten van het strand aangespoeid, en het zooveel mogelijk bewaken daarvan der gendarmerie aanbevolen.

— Te Madrid houdt men zich ijverig met de voorbereidselen tot de ophanden zijnde zitting der Cortes bezig. Bereids zijn de voorzitter en ondervoorzitter van den senaat door den Regent benoemd. De heer *Gomos Becerra* zal in die kamer voorzitten. Menigvuldige zamenkomsten worden door de onderscheidene partijen van de Kamer der afgevaardigden gehouden. De zoogenaamde coalitie wil den heer *Olozaga*, de partij der ministers den heer *Fernandez de los Rios* tot voorzitter verheven zien. Het publiek houdt zich overigens met verschillende ontwerpen bezig, die men aan de Regering toeschrijft. Een daarvan zou de vermindering van het leger op zestig duizend man, een ander het handelstractaat met Engeland, een derde het sluiten eener leening bij die Mogendheden behelzen. Zooveel schijnt zeker, dat de Regering hare aandacht op de beide laatste onderwerpen vestigt, naardien zij eene commissie, met den heer *Calatrava* aan het hoofd, benoemd heeft, om haar inlichtingen dienaangaande te geven.

— Aan don *Juan van Halen* worden wreedheden te laste gelegd, gelijk aan die door welke *Zurbano* zich zooveel vijanden op den hals heeft gehaald. In een dorp in de omstreken van Tarragona zou hij een inwoner hebben doen fusilleren, op de bloote verdenking van in betrekking tot de oproerige benden te staan. Ook zou aldaar een geestelijke, op zijnen last, in verzekerde bewaring zijn genomen.

In de laatste dagen van October is de zuidelijke kust van Spanje, tot Cadix toe, door hevige stormen geteisterd. Nabij laatstgemelde haven zijn verscheiden schepen op de kust geworpen, vele boomen ontworteld en eenige huizen zwaar beschadigd.

Van den 17den.

Op het rapport van den minister van marine is bij koninklijke ordonnantie bepaald, dat van den 15den dezer af de gomhandel in den Senegal, waaromtrent vele reclamatiën gedaan waren, voortaan onder zekere voorwaarden vrij zal zijn.

— Men heeft hier uit Londen de tijding, dat het protocol voor de ratificatie van het traktaat van den 20sten December betrekkelijk den slavenhandel, den 7den op het bureau van de buitenlandsche zaken door de vertegenwoordigers der mogendheden onderteekend is. Het was op het verlangen van den franschen gezant zelven gesloten geworden. Frankrijk is dus nu geheel buiten dit jongst traktaat, en naar men zegt zou de heer *Guizot* zelfs onderhandelingen willen aanknoopen voor deszelfs afscheiding van de traktaten van 1831 en 1833.

— De instructie aangaande het noodlottig voorval op den spoorweg naar Versailles, den 8sten Mei jl., is afgeloopen en de zaak tegen den 22sten November op de rol van de regtbank van correctionele politie gebragt. Meer dan honderd getuigen zijn gedagvaard.

— Ter vervanging van den generaal *Darriule*, die zijn acht en zestigste jaar bereikt heeft, en in de tweede sectie van het reserve-kader overgaat, is de generaal *Aupick* tot militair bevelhebber van Parijs benoemd.

— Drie linieregementen hebben bevel ontvangen zich naar Afrika te begeven, en zijn reeds op marsch gegaan.

Het effectief van het occupatie-leger zal waarschijnlijk met meer dan een derde vermeerderd worden, opdat de generaal *Bugeaud* over vijftigduizend man zou kunnen beschikken, voor de groote operatien, die in het voorjaar plaats moeten hebben, en tevens sterke bezettingen kunnen laten op alle punten, die de Franschen thans bezitten, ten einde eene verrassing onmogelijk te maken.

Te Toulon worden op dit oogenblik vele toebereidselen gemaakt tot het overvoeren van al deze troepen. Zij moeten nog dit jaar hunne respective bestemmingen bereiken, om zich aan het afrikaansche klimaat te gewennen, voor den aanvang der groote krijgsoperatien, die volgens sommige in Maart, en volgens anderen eerst in April of Mei, plaats zullen hebben.

Het schijnt bepaald te zijn, dat de Hertog *van Aumale* het opperbevel over eene mobile kolonne zal verkrijgen, waarvan het hoofdkwartier te Medeah zal zijn. Den generaal *Changarnier* zou een ander bevelhebberschap opgedragen worden.

— De jongste berigten uit Madrid tot den 10den November melden nog dat de aanstaande opening der cortes slechts door eene commissie namens den regent zou geschieden, en er dan ook geene openingsaanspraak zou gedaan worden, waardoor men de lange discussien over het adres van antwoord wilde vermijden.

— Ter beurze van heden (17 November) waren genoteerd: 5 pCt. 119; 3 pCt. 80,25; Nap. r. 108,80; Ned. 2½ pCt. 48½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den November.

Volgens berigten uit St. Petersburg van den 5den dezer, waren sedert den vorigen dag, uit hoofde van den ijsgang op de Newa, de bruggen over die rivier weggenomen, en alle kanalen der hoofdstad toegevrozen.

— In een berigt van de Poolsche grenzen van 1 November leest men onder anderen het volgende:

» De tijdingen van den Kaukasus luiden op verre na zoo ongunstig niet voor de Russische wapenen als men het in buitenlandsche bladen heeft doen voorkomen. Intusschen erkennen de Russen dat zij eenige, ofschoon niet belangrijke, verliezen geleden hebben, en dat een nieuw stelsel van insluiting der vijandelijke streken aangenomen is, waardoor men den oorlog wel niet spoediger, maar met minder opoffering van menschenlevens ten einde hoopt te brengen, te meer, daar dien ten gevolge aan de bergbewoners alle toevoer van elders afgesneden is."

— Berigten uit Konstantinopel van 26 October melden, dat den 21sten dier maand met de stoomboot *Seri Perwas* uit die hoofdstad vertrokken is, om zich over Kustendje naar Bucharest te begeven de tolk der Porte, *Sawfet*-Effendi, ten einde als commissaris des Sultans de verkiezing van een nieuwen Hospodar van Wallachije, in plaats van Vorst *Ghika*, bij te wonen.

Met dezelfde stoomboot was de commissaris *Emin*-Effendi met de acte van aanstelling voor den nieuwen Vorst van Servie, *Alexander Georgewitsch*, naar Belgrad vertrokken. Laatstgenoemde ambtenaar der Porte is den 2den te Belgrad aangekomen en heeft zich terstond in het kasteel bij den Turkschen bevelhebber begeven, van waar hij den volgenden dag zijnen plegtigen intogt in de stad zoude doen. Zoowel voor zijne ontvangst als voor de installatie van den nieuwen Vorst, welke weinig dagen later zou plaats hebben, werden groote toebereidselen gemaakt. De geruchten, als of de Turksche regering haar besluit van bekrachtiging der keuze van *Alexander Georgewitsch* weder ingetrokken zou hebben, zijn derhalve ongegrond geweest.

— De Smyrnasche *Impartial* van 21 October behelst het volgende treurig berigt:

» Gisteren is alhier de tijding ontvangen, dat de stad Pergamus, 20 uren ten noorden van Smyrna gelegen, den 15den het tooneel is geweest van eene overstrooming, gelijk men ze sedert menschengeheugenis in dit land niet beleefd heeft. De rivier, die midden door de stad onder eene oude maar nog zeer hechte brug, van Genueschen bouwtrant loopt, is ten gevolge van hevige regens in korten tijd zoodanig gezwollen, dat in minder dan in een uur bijna de halve stad vernield werd. Het geheele Turksche kwartier is omvergeworpen en meer dan 400 menschen, mannen, vrouwen en kinderen, zijn daarbij omgekomen. Verscheidene personen klommen, om hun leven te redden, op de daken of op boomen, maar werden weldra door den aandrang van het water weggesleept. Het huis van den gouverneur en de gevangenis, beiden steviger gebouwd dan de overige huizen konden het geweld der golven niet wederstaan. De ongelukkige gevangenen, die zich daarin bevonden, hebben allen het leven verloren. Honderd vijftig huizen en een groot aantal winkels zijn vernield en vele familien, die alles verloren hebben, zijn aan de grootste ellende ten prooi. Geheele kudden vee zijn verdwenen en ook in het veld zijn een aantal arbeiders omgekomen. De geheele uitgestrektheid van deze ramp is voor het oogenblik nog niet te overzien."

ENGELAND.

LONDEN, den 16den November.

Het gerucht loopt dat de hertog *van Wellington* voorgeslagen zou hebben, zijne betrekking als lord-bewaarder der vijf zeehavens vaarwel te zeggen, ten einde die aan Prins *Albert* zou kunnen opgedragen, en daardoor aan den wensch der Koningin voldaan worden om eene eigene afgezonderde residentieplaats in het kasteel van Walmer te bezitten, waar zij dan jaarlijks eenige weken of maanden kon doorbrengen.

— Maandag is door den hertog en hertogin van Cambridge een eeremaaltijd aan den oostenrijkschen aartshertog *Frederik*, op hun kasteel te Kew, gegeven. Den volgenden dag heeft Z. K. H. de werf te Woolwich bezocht. Men wil dat hij eerstdaags een diner bij den hertog *van Wellington*, op Apsleyhouse, met zijne tegenwoordigheid vereeren zal.

— De laatst ontvangen berigten van Vera Cruz laten geen twijfel over omtrent het voornemen der Mexicaansche regering, of liever omtrent dat van *Santa Anna*, om weldra, indien zulks niet reeds geschied is, een inval in Texas te doen, en wel gelijktijdig van de land- en zeezijde. De vloot, die even als het leger engelsche officieren aan het hoofd heeft, bestond uit drie ijzeren stoombooten, twee brikken en drie schooners. Men achtte de aangewende magt meer dan voldoende tot de onderneming, vooral dewijl de texiaansche schepen, door gebrek aan middelen, niet tot verdediging aangewend konden worden. Eene fransche of noord-amerikaansche interventie scheen het eenig overblijvend middel om het nationaal bestaan van Texas te redden. Sommigen meenen dat deze verwijderde oorzaak gewigtige gevolgen voor de rust der wereld zou kunnen na zich slepen, bijaldien Frankrijk en de Vereenigde Staten daarin aanleiding vonden om zich tegen de pogingen van Engeland en Mexico, tot vernietiging der onafhankelijkheid van Texas, te vereenigen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 18den November.

De kamer der vertegenwoordigers houdt zich thans in hare afdeelingen bezig met het onderzoek der aangebodene budgetten voor het volgend jaar. Gisteren is er eene korte openbare zitting gehouden, waarin over het ontwerp op de suiker gesproken is waarvan de discussie, voorloopig veertien dagen uitgesteld is. In den loop dezer zitting heeft de minister van openbare werken een ontwerp van wet voor de kanalisatie van Kempenland aangeboden.

In de vorige zitting zijn door den minister van justitie verklaringen gegeven nopens de huiszoeking op het kasteel van den heer *Desmanet de Biesme*; dezelve was, zonder hooger bevel, door de gendarmerie gedaan.

— De correctionele regtbank heeft heden uitspraak gedaan in de regtsvervolging wegens de ontvlugting van den generaal *van der Smissen*. De zoon van den generaal is tot 24 uren gevangenis veroordeeld; een der portiers tot 6 maanden; de overige beklaagden zijn vrijgesproken.

— Onze gezant te Londen, de heer *van de Weijer* is van hier weder naar zijn post teruggekeerd.

— Laatstleden Zondag is het spoorweggedeelte tusschen Doornik en Kortrijk geopend geworden. De Koning heeft zich tot bijwoning der plegtigheid derwaarts begeven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den November.

Bij besluit van 11 November, n°. 56, heeft Zijne Majesteit aan den heer baron *Huijssen van Kattendijke*, Hoogstdeszelfs minister van Buitenlandsche zaken, aan den heer *Rochussen*, Hoogstdeszelfs minister van Finantien, en aan den heer *van Hall*, Hoogstdeszelfs minister van Justitie, de vergunning verleend, tot het aannemen en dragen der aan dezelven, door Z. M. den Koning der Belgen geschonken versierselen van ridders grootkruisen van de Leopolds-orde.

— Bij besluit van 15 November, n°. 42, heeft Zijne Majesteit aan Hoogstdeszelfs buitengewonen adjudant, den generaal-majoor *O. J. H.* graaf *van Limburg Stirum*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van grootkruis der orde van den Witten Valk, hem door Z. K. H. den Groothertog van *Saksen-Weimar-Eisenach* geschonken.

— Dingsdag is te 's Bosch de staf met het korps muzijkanten van het 4de regement ligte dragonders, uit Zalt-Bommel aangekomen, om aldaar garnizoen te houden. Het 3de en 4de eskadron heeft mede de bovengenoemde stad verlaten, om zich naar Tilburg te begeven.

— Uit Utrecht wordt van den 16den het volgende gemeld:

» Gisteren overleed alhier, in den ouderdom van 77 jaren, de Wel-Edel Hooggeleerde Heer Mr. *Hermannus Arntzenius*, Emeritus Hoogleeraar in de Regten aan onze Hoogeschool, Medebestuurder van het Utrechtsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, lid van de Plaatselijke Schoolcommissie, en van onderscheidene geleerde Genootschappen. Hij was een der oudste Hoogleeraren onzer Akademie, als zijnde reeds in het jaar 1800 als Hoogleeraar herwaarts beroepen. In het jaar 1765 werd hij te Zutphen geboren, en volbragt zijne akademische studien aan de Hoogeschool te Groningen. Naauwgezetheid in de vervulling zijner maatschappelijke pligten, gepaard met eenen echt Christelijken zin, onderscheidden geheel zijnen wandel. Hij stamde af van een geslacht, dat vele geleerden aan het vaderland geschonken heeft, en wiens roem hij op eene waardige wijze heeft gehandhaafd."

— In den avond van Zaturdag, den 12 dezer, is op zijn buitenverblijf te Zuidbroek, in den ouderdom van 62 jaren, overleden de heer Mr. *Tammo Sypkens*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, president van het provinciaal geregtshof te Groningen en president-curator van de hoogeschool aldaar.

— Bij gelegenheid der openbare vergadering van de vierde klasse des Koninklijken Nederlandschen Instituts van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, te Amsterdam, op Donderdag den 21 November eerstkomende, zal de hoogleeraar Mr. *C. A. den Tex* eene redevoering houden. De vergadering zelve zal bestuurd worden door den heer *H. H. Klyn*, zijnde de heer Mr. *H. Six van Hillegom*, als gewoon voorzitter der klasse, daarin door ongesteldheid verhinderd, en zal de heer *J. de Vos, Wz.*, secretaris der genoemde klasse, het tweejarig verslag voordragen.

— Bij de vestiging van de koninklijke akademie te Delft, wier aanvang, zoo wij uit goeder hand gelooven te kunnen verzekeren, op 1 Januarij aanstaande is vastgesteld, vermeenen wij het volgende onder het oog van jonge muzijkmeesters, die eene goede

plaats zoeken, te moeten brengen. Behalve de twee verdienstelijke pianisten, de heeren *Ravelingen en Klerk*, die echter alleen op dit instrument en in den zang onderwijs geven, bestaan er geene meesters, die voor hun vak berekend zijn, zoodat het onderwijs op andere instrumenten dus van elders tot hooge kosten moet verstrekt worden. Wanneer dus een kundig en zedelijk braaf musicus, die als *violist* en *violoncellist* de noodige bekwaamheden in zich vereenigt, besluiten konde, zich aldaar tot dat einde te vestigen, gelooven wij, zoo wegens de bedoelde akademie, als ook wegens de bestaande kostscholen, hem een goed bestaan te mogen voorspellen.

— Men meldt uit Amsterdam: » De nacht van eergisteren heeft alhier wederom een voorbeeld doen aan het licht komen van de afgrijsselijke misdaad van brandstichting, die sedert den jongsten tijd ook helaas! onder ons in steden en plattelandsgemeenten meer en meer zich openbaart.

» In de Kerkstraat tusschen de Spiegel- en Leidschestraat, nabij de voormalige rijtuigfabriek van de heeren *Visser en Comp.*, wier vreesselijke brand den Amsterdammers nog versch in het geheugen ligt, wonen in een onderhuis twee vrouwen, beide genaamd *Scheepers*, hout- en turfverkoopsters; het bovenhuis is bewoond door een fatsoenlijk gezin. De beide genoemde vrouwen, uit vuige begeerte naar *f* 1700, waarvoor zij hunne, geen *f* 50 waard zijnde have hebben weten geassureerd te krijgen, smeedden het duivelsch ontwerp, om haren armelijken boel in brand te steken. De brandstoffen, in welke zij hare nering drijven, worden met terpentijn, pik of andere ligt ontvlambare stoffen vermengd, en ten elf ure is reeds het helsche toestel aan het smeulen, zoodanig, dat door den reeds doordringenden rook en stank een in het bedde liggend kind ontwaakt, dat bijna stikkende om hulp schreit. Dit geschrei wordt vernomen door de nachtwacht, die het onderhuis of den kelder indringen en de beide brandstichters op heeter daad betrappen en in arrest nemen, met dat gevolg, dat zij aan de justitie zijn overgeleverd, en ook reeds hare misdaad hebben bekend. Dit voorval wekt hier ter stede eene algemeene sensatie; men ziet daaruit, hoe twee nog zeer onlangs plaats gehad hebbende kapitale veroordeelingen niet in staat zijn, om van eene zoo heillooze misdaad af te schrikken, aan welke vaak het leven en de bezittingen van zoo vele menschen zijn ten offer gevallen.»

— Men schrijft uit Zutphen, dat een geregtelijk onderzoek aldaar is ingesteld tegen zekere *Johanna te Kiefte*, oud 42 jaren, dagloonster en spinster, laatstelijk in de gemeente Hummelo en Keppel woonachtig, als zullende zich hebben schuldig gemaakt aan het plegen der misdaad van dubbel huwelijk, door zich tien jaren na het sluiten van haar eerste huwelijk, terwijl hetzelve op geenerlei wijs was ontbonden, voor de tweedemaal met een ander persoon in het huwelijk te begeven.

— Gedurende een storm, die in de maand Augustus laatstleden aan de Kaap de Goede Hoop gewoed heeft, zijn niet minder dan veertien schepen verloren gegaan. Daaronder telt men het engelsch schip *Waterloo*, kapitein *Ager*, van Londen naar Van Diemensland bestemd, en aan boord waarvan, behalve het scheepsvolk, zich tweehonderd veroordeelden, dertig soldaten en verscheiden vrouwen en kinderen bevonden, honderd zeven en tachtig van welke in de golven omgekomen zijn.

In een verhaal van een ooggetuige leest men omtrent dit vreeslijk ongeluk de volgende bijzonderheden:

» Nadat de rollende golven twee of driemaal over het schip waren heengegaan, stortten met vreesselijk gekraak de drie masten ter zijde. Nu werden de hokken der veroordeelden geopend, en stormden zij op het dek. Omstreeks 50 sprongen dadelijk over boord, doch slechts 15 of 20 bereikten den oever, terwijl al de overigen verdronken. Weldra had een tooneel plaats, hetwelk ik mijn leven lang niet vergeten zal. Duizende menschen stonden op den oever, maar konden niet de minste hulp verleenen; [welligt ook omdat zich geen *Woltemade* onder hen bevond, die onder gelijke omstandigheden in diezelfde baai zijn leven voor de redding zijner medemenschen ten offer bragt.] De angstkreeten der ongelukkigen, die zich slechts op een steenworp afstand van het strand bevonden, waren hartverscheurend. Elke zee, die over het schip kwam, sleepte er een twaalftal weg, die natuurlijk verdronken. Een half uur later brak de *Waterloo* in tweeën. Nu was het oogenblik vreesselijk. Hen, die nimmer aan God gedacht hadden, of misschien Zijnen naam alleen in hunne verwenschingen hadden uitgesproken, hoorde men met gevouwen handen, Zijne bescherming inroepen. Men zag soldatenvrouwen, die hare kinderen aan de borst klemden en dan in den afgrond zonken. Het gezigt van eene dier vrouwen zal mij steeds levendig in de gedachten blijven. Met de eene hand hield zij zich aan eene plank vast, met de andere drukte zij een klein kind aan haren boezem. Het hart brak bij haar angstgeroep. Eindelijk kwam een golf en overstelpte beiden. Ik zag een man, die zijne vrouw en zijn kind omhelsde, dan met dezen naar den afgrond ging, en kort daarna zelf weder bovenkwam, maar alleen. Eene sloep was later bezig, om nog zoo veel schipbreukelingen als mogelijk was op te visschen. Nog veel meer bijzonderheden zou ik kunnen mededeelen, maar genoeg is het te zeggen, dat na anderhalf uur van de *Waterloo* niets meer te zien was, en dat van 330 menschen, die daarop geweest waren, 290 hun graf in de golven hadden gevonden."

Van den 19den. — Laatstleden woensdag is van Zalt-Bommel te Tilburg aangekomen het 3de en 4de eskadron van het regiment dragonders n°. 4, onder bevel van den majoor *van Merlen*, en heeft de nieuwgebouwde kaserne en stalling in de wijk Heuvel betrokken.

— Uit 's Hertogenbosch, schrijft men het volgende:

»Vele aanzienlijke kooplieden dezer stad hebben zich in eene bijeengeroepene vergadering vereenigd, om over een ontworpen reglement, te beraadslagen, ten einde in den kwijnenden handel, binnen deze stad, te voorzien. Deze zijn dan ook overeengekomen de handelsbelangen voor te staan, de belemmeringen uit den weg te ruimen en zich tot de bevoegde autoriteiten en de alhier gevestigde kamer van koophandel, tot dat einde te rigten. Deze maatschappij is opgerigt onder de zinspreuk: *Bevordering van Handel en Nijverheid*; zij telt reeds bij den aanvang een aanzienlijk getal leden, hetwelk, om de belangrijkheid der zaak, ongetwijfeld zal toenemen, vermits ieder handelaar, in welke betrekking ook, zeer veel belang in deze nuttige instelling kan hebben, waarvan men zich vele heilzame en voor het algemeen belang, nuttige gevolgen voorspelt.

»De leden dezer maatschappij komen wekelijks bijeen om over de handelsbetrekkingen te beraadslagen. Woensdag aanstaande zal de eerste algemeene vergadering plaats hebben."

— De generaal *van der Smissen* is woensdag ll. met echtgenoote en kind uit Maastricht weder naar Aken vertrokken.

— Men leest in het Nederlandsch Nieuwsblad:

» Wij hebben reden om te gelooven, dat het verblijf van den generaal *van der Smissen*, op ons grondgebied, door de Regering niet zal gedoogd worden, en dat, dien ten gevolge voornoemde persoon ook reeds Maastricht verlaten heeft en naar Aken vertrokken is.

» Ons Land kan geene verblijfplaats zijn voor hen, die de gevestigde orde van zaken in naburige Staten bedreigen. Nederland en Belgie zijn naburen, die elkander over en weder daaromtrent behooren te kunnen vertrouwen.

» De regering des Konings zal in allen opzigte het beginsel der nu geheel bevestigde scheiding van Belgie ernstig handhaven, en daardoor zal op nieuw blijken, dat die Regering met echt nationale gevoelens bezield, en bovendien, van het gewigt doordrongen is, plegtig gesloten tractaten na te leven, niet slechts naar de letter, maar ook naar derzelver geest."

— Het schip *Prinses Sophia*, gevoerd door kapt. *A. J. Verschuur*, van Rotterdam naar Batavia, Donderdag van Hellevoetsluis in zee gegaan, heeft aan boord, om naar Java over te voeren, een detachement, sterk honderd onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie *A. F. D. Odijk*, van het oostindische leger, en voorts den 1sten luitenant der infanterie *J. Liesz*, de 2de luitenants der infanterie *F. C. van Daalen* en *J. H. Deval*, de officieren van gezondheid 3de klasse *F. W. A.* dr. *Stumpff* en *A. Schultz*, en 2de klasse *J. C. A. Krebs*.

Het kunstminnend publiek van Breda heeft het gedurende de najaarsmarkt niet aan gelegenheden ontbroken, om door aanschouwing van Acrobatische Exercitien, Gijmnastische Oefeningen, Grotesque Toeren te Paard, Reuzenkrachten enz. eenige avonden van uitspanning te genieten. Na den afloop werd het Tooneelminnend publiek, aangenaam verrast door de komst van Mevrouw de Wed. SAQUI met haar Jeugdig Tooneel-gezelschap, bestaande uit tien kinderen van 5 tot 13 jaren. De eerste Representatie had plaats op Woensdag den 16en dezer; groot was de nieuwsgierigheid, want reeds op den middag van dingsdag waren alle plaatsen op den eersten rang besproken. De Zaal was alzoo des avonds talrijk bezet, en mogten de jeugdige Artisten de welverdiende toejuiching inoogsten. De Jonge CASIMIR SAQUI heeft zich in de rol van LE GAMIN DE PARIS, bijzonder onderscheiden; zijn naïf en ongedwongen spel verdiende bewondering, terwijl de Jonge JULES, CLARA en LÉONIE, door hunne bevallige manieren, duidelijke en juiste voordragt aller belangstelling verworven. Al deze jeugdige tooneelisten hebben het publiek voor zich ingenomen; jammer dat het accompagnement veel te wenschen overliet, en daardoor de Zang belemmerd werd. Met groot genoegen verneemt men, dat de zeer weinige representatien, afhankelijk van blijvenden bijval, door een welbezet Orchest zullen ondersteund worden.

188ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1e Trekking		N°. 8545, *f* 1500; N°. 17050, een prijs van *f* 1000.
2e	—	N°s. 15943, 7914, ieder een prijs van *f* 1000.
3e	—	N°. 21303 *f* 2500; N°s. 1678, 15642, ieder *f* 1000.
4e	—	Geene.
5e	—	N°. 15871, een prijs van *f* 5000.
6e	—	N°s. 5572, 8675, ieder een prijs van *f* 1000.
7e	—	N°. 18623, *f* 20,000; N°. 4201, *f* 1500; N°s. 11311, 17945, 2346, 3532, ieder een prijs van *f* 1000.
8e	—	12770, een premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS werden gisteren (18 *November*) verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52 zeven zest.; dito 5 pCt. 101 negen zest.; Syndik. 4½ pCt. 94⅛; Handelm. 132¼, drie achtste, ⅛, ¼ ; O. Indie 5 pCt. 99¹⁵⁄₁₆; Rijn Spoorweg 91; Ardoins 19 een zest., ⅛; dito Coupons 18¹⁵⁄₁₆; dito 3 pCt. 22 een zest.; Port. te Lond. 32 drie achtste, ⁵⁄₁₆; oude Russen 105⅝; dito 4 pCt. 88½; Metalliek 108 drie zest.; Braz. 67; Mexiko 33½, Peruanen 10 drie zest.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, van den achtsten November 1800 twee en veertig, behoorlijk geregistreerd, is ten verzoeke en vervolging van MARGARETHA ABRAHAMS, eerst Weduwe van PETER HOOFS en later van ADRIAAN RAPMANS, zonder beroep, wonende te *Tilburg*, verklaard, dat er regtsvermoeden van overlijden van JOHANNES FRANCISCUS ABRAHAMS, laatst gewoond hebbende te *Gilze*, bestaat, sedert den tienden Mei 1800 elf, waarvan deze bekendmaking geschiedt ter voldoening aan Art. 527 B. W.

De Prokureur der Requirante,
MICHIELSEN.

PORTRAITS AU DAGUERREOTIPE,

PAR **AUVRY**,

PRIX 5, 7 et 10 FLORINS.

La plus parfaite ressemblance est garantie; malgré le fini et la beauté du travail les personnes qui ne seraient pas satisfaites auront le droit de ne pas prendre le Portrait; la pluie ou le beau temps sont également favorables; les Portraits sont exécutés dans l'interieur d'un appartement.

Quand il se rend en ville pour y faire les Portraits le prix est de 10 Florins.

Portraits faits à l'Hôtel *de la Coronne* 5 et 7 Florins.

H. AUVRY à l'honneur de prevenir que sur la demande de plusieurs personnes son depart est retardé jusqu'au dimanche 27 NOVEMBRE.

L. J. LEGROS,

heeft de eer de BEOEFENAARS van de MUZIEK te berigten, dat hij een Assortiment ITALIAANSCHE SNAREN ontvangen heeft, voor VIOOL, GUITAR en BAS, alsmede onderscheidene INSTRUMENTEN, als: VIOOL, ALT, BAS, CLARINET, FLUIT, enz.

NB. Hij is gelogeerd in het *Nederlandsch Koffijhuis*, in de Reigerstraat, bij VAN DEN BRINK.

*** DE DIRECTEUR DER BANK VAN LEENING TE *BREDA*, zal, op last van de Commissie van Administratie dier Beleenbank, op Woensdag den 21. December e. k., des voormiddags ten *tien*, en des namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank, publiek doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *Julij*, *Augustus* en *September* 1841; zullende die GOEDEREN daags te voren aldaar te zien zijn.

Genoemde PANDEN kunnen alnog gelost, of de interessen daarvan aangezuiverd worden, vóór of uiterlijk op den 13. December bevorens.

De Directeur voornoemd,
P. J. J. MICHIELSEN.

*** Iemand genegen zijnde een HUIS, ERVE en TUIN, binnen *Breda* gelegen, *Uit de Hand* te Verkoopen, of wel door Vertimmering tot een logeabel HEERENHUIS ter Verhuring in te rigten, gelieve zich te adresseren, onder Letter P., bij de Uitgevers dezer.

GEWONE VERKOOPZAAL,

Veemarkt, *Lett. D*, N°. 178,

PUBLIEKE VERKOOPING, op Woensdag den 23. November 1842, van eene zeer aanzienlijke partij MEUBILAIRE GOEDEREN, BEDDEN, KAGCHELS, GOUD- en ZILVERWERK, MANUFACTUREN, enz.

Daags te voren te zien.

HOUT-VERKOOPING.

Op Vrijdag den 25. November 1842, van eene extra mooije Partij GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN en RIBBEN, EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

ZWARE EIKEN EN LINDEN BOOMEN.

Op Maandag den 28. November 1842, des morgens om 10 ure, zullen er op *Notsel*, onder *Ginneken*, op de Bouwhoef bewoond bij JACOBUS HUYBREGTS, publiek worden Verkocht:

36 Kavelen Zware EIKEN BOOMEN, waarvan eenige geschikt zijn voor MOLENASSEN.

2 dito Zware LINDEN BOOMEN.

En wijders

6 Kavelen Best SCHAARHOUT.

Nadere informatien te bekomen bij J. HUYBREGTS voornoemd, en bij A. OOMEN, op *Logtenburg*, beide onder *Ginneken*.

*** Bij J. OOMKENS, te *Groningen*, is gedrukt, bij SCHALEKAMP VAN DE GRAMPEL en BAKKER, te *Amsterdam*, en alom te bekomen:

Mr. B. H. LULOFS, *KAKOGRAPHIE*, of Opstellen met deze en gene Feilen, in Taal en Stijl, benevens eenige *Taalkundige Aanteekeningen*. . . . . à *f* 2-00.

DE WEISS, *Grondbeginselen* der *ZEDEKUNDE* en *ALGEMEENE WERELDKENNIS*, 2 deelen. . . . . à *f* 6-00.

Dr. J. H. REDDINGIUS, *Leidraad* voor *ARMBESTUREN*, inzonderheid voor *DIAKENEN*, tot aanwijzing en gebruik der Wetten en Resolutien, betrekkelijk het Armwezen. *Tweede vermeerderde druk*. . . . . à *f* 0 90.

D. HORIX, *Leerboek* der *LIKEURSTOKERIJ*, benevens alle soorten van *PARFUMERIËN* en *CHOCOLADE* bereiding à *f* 3-00.

W. THOMSON, *Leerboek* der *VERLAKKUNST*, of Praktische Handleiding om alle soorten van *LAKKEN* en *VERNISSEN* te bereiden . . . . à *f* 2-50.

H. SCHRADER, *Leerboek* der proefondervindelijke *WOL-*, *KATOEN-*, *LINNEN-* en *ZIJDEVERWERIJ*, met aanprijzende voorreden van Prof. HERMBSTÄDT en Prof. STRATING. à *f* 3-50.

Dr. J. T. E. ALBRECHT, De *HOOFDPIJNEN*, hare spoedige leniging en volkomene genezing, voor allen, die aan aanvallen van *HOOFDPIJN* lijden . . . . à *f* 1-00.

HANDLEIDING voor *DUIVENVRIENDEN*, of het houden, het aankweeken, het behandelen, het verzorgen en het gebruik van de Duiven; ook over de *Brief-* of *Post-Duiven* . . . à *f* 0-50.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is verkrijgbaar:

BREDASCHE ALMANAK,

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

1843.

Voorzien van een Naamregister van Administratieve, Financiële en Justiciële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegiën in de Stad en het Arrondissement *Breda*. Voorts eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, den Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Eklipsen, enz. Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Boden, enz., enz.

Prijs: Enkelde 10 Cents, Dubbelde 20 Cents, idem op best papier 25 Cents.

BIJ BOVENGEMELDEN BESTAAT EENE

LEES-INRIGTING,

VOOR VERSCHILLENDE

HOLLANDSCHE EN FRANSCHE

DAGBLADEN EN TIJDSCHRIFTEN.

Een Prospectus hiervan is gratis verkrijgbaar.

BENEVENS EENE

LEESBIBLIOTHEEK,

bevattende ruim 5000 HOLLANDSCHE en FRANSCHE BOEKDEELEN.

De CATALOGUS der BIBLIOTHEEK, bevattende tevens de Voorwaarden, is à 25 Cents verkrijgbaar.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.